

Fra Tommy Steele til Perker for Altid

I 1960 forærede jeg mig selv Tommy Steeles

I've got a handful of songs to give you

i konfirmationsgave.

Et par år efter sad jeg som ung gymnasist i det daværende Casino i Århus og lyttede til en solokonzert med Cecil Taylor, hvad der var en noget anden boldgade, da han jo stod for det mest langhårede musik, man på det tidspunkt kunne høre indenfor jazzen. I de mellemliggende år var jeg blevet voksen rent musikalsk. Jeg var begyndt at danse til James Brown til fester ude i byen, selv om jeg ikke kunne prale af at kende noget til hans forbindelse til borgerrettighedsbevægelsen i USA på det tidspunkt, og jeg kom jævnligt på de få jazzklubber, der var i Århus dengang. Da jeg emigrerede til København i 1963 for at begynde som elev i ØK, var det the Beatles, der fulgte mig i bilradioerne, da jeg i sommeren 1964 tog på tommelfingeren fra København til Paris, og selv om jeg hverken blev den store tilhænger af dem – jeg foretrak the Kinks og Who – eller Bob Dylan, hang John Lennon og *Wishes of Joanna* dog ved i årene fremover.

Som sociologistuderende var det Radio Luxembourg, jeg havde kørende i baggrunden, når jeg sent om natten forsøgte at sætte mig ind i teorierne om den sociale stratifikation og differentiering, hvorimod det var Velvet Underground, der ledsagede mig, når jeg efter endt arbejde brugte musikken til at forstå den dybere mening med livet. Jeg ved ikke, hvor mange gange *Candy Says* har reddet mit liv. Siden da har Lou Reed og John Cale stået på mine ønskesedler, når jeg skulle belønne mig selv med en ny plade. Men som alle andre har jeg også brugt musikken som underlægningsmusik til de to lys på et bord, der skulle forene to sjæle, der endnu ikke havde besluttet sig for, hvorvidt en fremmed er en kæreste, du ikke har mødt endnu. I de situationer var det Jefferson Airplane, Country Joe and the Fish, the Fugs, Jimmi Hendrix og senerehen Marianne Faithful, Procol Harum og Cream, der lød ud i

æteren i de små røgfyldte rum, man boede i dengang. Det var også nogle af disse grupper, der på det tidspunkt blev spillet i natdiskoteket i det gamle Montmartre i Store Regnegade, da Freddy Hansson introducerede de første lysshows i Danmark i slutningen af 60erne på dette ærværdige sted, ligesom det var på det tidspunkt, natbusserne var fyldt med syrehoveder, der lige skulle en tur omkring Hit House på Frederiksberg for at se, hvad der foregik ude i byen. Så vi var mange, der begræd, at Hurdy Gurdy med Claus Böhling i spidsen blev opløst i begyndelsen af 70erne. Selv brugte jeg den periode i mit liv på at oversætte Wilhelm Reichs *Fascismens Massepsykologi*, samtidig med at jeg arbejdede som tjener i Montmartre. Her fik jeg mulighed for at lytte til gamle koryfæer som Dexter Gordon og Ben Webster og sådanne opkomlinge som Keith Jarrett og den daværende Dollar Brand – nu Ibrahim Abdullah – og det er jo ikke den dårligste musik at have siddende i kroppen, når man samtidig har sat sig for at finde frem til bevidsthedsindustriens forsøg på at fremme en bestemt karakterstruktur via en særlig seksualmoral.

Så det blev på det tidspunkt, jeg begyndte at sætte de første famlende ord på den rolle, musikken kan spille, når det er kærlighedens krop, der skal forsvares via en indsigt i den politiske psykologi, således at musikken for hver ny generation kan blive til det medium, hvorigennem man både husker og sanser det forgangne på en sådan måde, at de latterligt gamle ben ikke kan undgå at spjætte så godt, de nu kan, til tidens takt og tone.

DETTE NUMMER af Social Kritik er helliget den stemthed i byerne, der altid har opfordret os til at danse og lytte og lytte og danse.

Det er helliget et kulturanalytisk forsøg på at ind-

Archibald J. Motley Jr.: BLUES, 1929

ramme de stemninger, der i forskellige perioder af det (sen)moderne opbrud har påvirket forskellige grupper af unge sorte og hvide, når de har gjort byens længsler til deres egne. På det punkt er der altid en samtdiagnose at finde gemt i musikens riller. Da vi specielt er interesserede i den del af musikken, der refererer til forholdet mellem etnicitet, modernitet og identitet, kan det derfor ikke undgå at fryde os, at folkene bag fjernsynsprogrammet OPS (Oplysninger til Perkerne om Samfundet) netop har turneret med *Ishøj Mafia* og de andre numre fra serien under devisen Perker for Altid. Det virker, som om tiden er moden til forandringer i vores syn på De Andre. Så det er formodentlig ikke tilfældigt, at de forskellige DJs på Autobahn, Barstaden, Nasa og Rust reklamerer med DJs fra Den Dominikanske republik/NY og andre eksotiske steder, som de kan lade sig inspirere af, samtidig med at de griber mikrofonen og fortæller, at Anders aka DJ Wunderbaum og hans Mind Spray langt om længe udgiver en CD med crooneren og digteren Peter Laugesen eller også er det omvendt. Overalt, hvor man går og står, er byen fyldt med sorte lyde, der får verdensmusikken til at ligne et kursus i folkedans, og så burde man jo egentlig være tilfreds. Men alligevel forbavser det mig, at man ovre på den anden side af Sundet kan høre om to yngre svenskere med chilensk baggrund, der snart udgiver et af deres numre på CDen *Ordkrig*, hvor de rapper på blattasvenska, en svensk pendant til perkerdansk, hvorimod tilsvarende fænomener glimrer ved deres fravær her i landet.

Hvorfor kan de etniske minoritetsunge i Sverige producere en musik om deres særlige situation, når det indtil videre ikke rigtig har kunnet lade sig gøre i Danmark, er det spørgsmål, den oplysning efterlader mig med. Og hvorfor kan det lade sig gøre i et land som

Tyskland, hvor man allerede længe har kunnet finde forskellige bud på det, de dernede kalder for orientalsk hip-hop. Hvorfor har der fra og med slutningen af 80erne, begyndelsen af 90erne været lignende musikalske opbrud med bhangraen i Storbritannien og raï-musikken i Frankrig, således at det både er den orientalske og afro-asiatiske musik, der nu står i centrum for diasporaernes kulturelle korsveje. Og hvorfor er de unge hvide (mænd) fra middelklassen delt op i en gruppe, der sværger til house og andre former for sortemusik-uden-sorter, en anden gruppe, der gør alt for at uddanne sig til naturlige whiggers via rapmusikken, og en tredje, der blandt andet bruger forskellige varianter af sort musik til at hyldet et historisk alt for velkendt slogan om den endelige løsning under højreradikalismens banner. Det er nogle af de spørgsmål, man i dag må stille til scenen, ligesom man som medlem af et aldrende segment må kunne tillade sig at spørge de unge, der i dag tegner scenen, om forbruget af den sorte populærkultur følges op af en aktiv interesse for de sortes historie, kultur og politik for slet ikke at tale om den særlige situation, de etniske minoritetsunge befinder sig i her i landet.

Dette nummer af Social Kritik er kommet i stand via et samarbejde med den gamle redaktør, der i sin tid startede en jazzklub i Korsør, our Swedish connection, Ove Sernhede, der drømte om at blive sort, da han var lige så ung, som verden altid må være, og af samme grund har skrevet så indsigtfuldt om de whiggers, der i dag ser ud til til at overbefolke scenen, uanset om det er på hyblerne eller ude i de mere fashionable klubber, og undertegnede, der ikke kan glemme, at Malcolm X faktisk startede som lindyhopper.

Flemming Røgilds, juni 2001.